

Autor: Artur Derdziak

TEST PRZED MATURĄ 2007

**PRZYKŁADOWY ARKUSZ
EGZAMINACYJNY Z
WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE**

POZIOM ROZSZERZONY

Czas pracy 180 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 18 stron (zadania 1–21). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera trzy części. Część pierwsza arkusza polega na rozwiązaniu testu, część druga wymaga analizy materiałów źródłowych, a trzecia napisania krótkiego wypracowania na jeden z podanych tematów.
3. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

Życzymy powodzenia!

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
50 punktów

WYDAWNICTWO PEDAGOGICZNE

Arkusz przygotowany przez Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON
na wzór oryginalnego arkusza maturalnego.

Część I

Zadania testowe

Zadanie 1. (1 pkt)

Wybierz stwierdzenie, które odpowiada prawnej ocenie opisanej sytuacji.

Kodeks cywilny

Art. 82. Nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych.

Opis sytuacji:

Maciek podpisał umowę kupna-sprzedaży swojego domu. Nie pamiętał tego wydarzenia, ponieważ miało ono miejsce podczas przyjęcia, na którym spożył dużą ilość alkoholu. W związku z tym postanowił unieważnić umowę, opierając się na artykule 82 Kodeksu Cywilnego.

- A) Maciek nie ma żadnych podstaw do unieważnienia umowy, na podstawie tego artykułu, gdyż nie jest on w żaden sposób związany z czynnością prawną, której dokonał.
- B) Maciek nie może unieważnić umowy na podstawie tego artykułu, ponieważ nie daje on możliwość unieważnienia umowy podpisanej pod wpływem alkoholu.
- C) Maciek może unieważnić umowę na podstawie tego artykułu, gdyż została ona podpisana pod wpływem alkoholu i w związku z tym jest nieważna.

Zadanie 2. (1 pkt)

Podkreśl organizację, której członkiem Polska nigdy nie była.

- A) Układ Warszawski
- B) CEFTA
- C) NAFTA
- D) RWPG

Zadanie 3. (1 pkt)

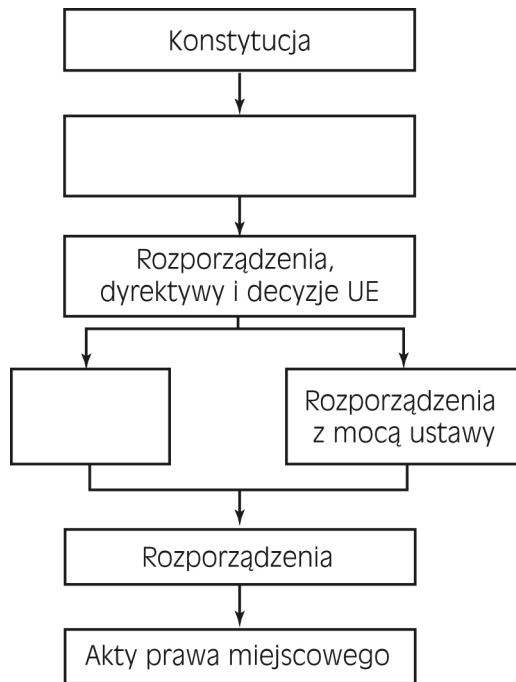
Uporządkuj chronologicznie traktaty związane z Unią Europejską.

- A) traktat paryski
- B) traktaty rzymskie
- C) traktat amsterdamski
- D) traktat z Maastricht

Odp.: 1 ..... 2 ..... 3 ..... 4 .....

Zadanie 4. (1 pkt)

Uzupełnij schemat hierarchii aktów prawnych w Polsce.

Zadanie 5. (1 pkt)

Podkreśl właściwą odpowiedź.

Wizja własnej osoby jako jednostki odrębnej i niepowtarzalnej to:

- A) tożsamość
- B) mentalność
- C) osobowość
- D) konformizm

Zadanie 6. (1 pkt)

Podane niżej zdania zakwalifikuj jako prawdziwe bądź fałszywe. Wpisz obok nich w tabeli literę P (prawda) lub F (fałsz).

Pierwszym prezydentem III RP wybranym w powszechnych wyborach był Wojciech Jaruzelski.	
Pierwszym niekomunistycznym premierem w Polsce został po obradach Okrągłego Stołu Jan Olszewski.	
Polska weszła do Paktu Północnoatlantyckiego za rządów premiera Leszka Millera.	
Sukcesem rządu Jerzego Buzka było przyjęcie Polski do Unii Europejskiej.	
Jarosław Kaczyński zastąpił na stanowisku premiera Kazimierza Marcinkiewicza.	

Zadanie 7. (1 pkt)

Wśród podanych poniżej zapisów konstytucyjnych jeden jest niezgodny z aktualną Konstytucją RP. Podkreśl ten zapis, a następnie wpisz pod spodem jego poprawne brzmienie.

- A) Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu.
- B) Organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.
- C) Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność tworzenia i działania partii politycznych.
- D) Rzeczpospolita Polska jest państwem złożonym.
- E) Ustrój terytorialny Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia decentralizację władzy publicznej.

Odp.:

.....
.....

Zadanie 8. (1 pkt)

Wymień dwa czynniki narodotwórcze zaliczane do koncepcji antropologicznej.

- 1. ....
- 2. ....

Zadanie 9. (2 pkt)

Jednym ze zjawisk współczesnego świata jest globalizacja. Wyjaśnij jej pozytywne i negatywne skutki dla gospodarki.

a) skutki pozytywne:

.....
.....
.....
.....
.....

b) skutki negatywne:

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 10. (1 pkt)

Wyjaśnij, na czym polega weto ludowe.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11. (1 pkt)

Podaj trzy instytucje, którym przysługuje prawo inicjatywy ustawodawczej w Polsce.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12. (2 pkt)

Do podanych charakterystyk dopisz odpowiednie pojęcia je określające.

Charakterystyka	Pojęcie
Doktryna i system polityczny obowiązujący w RPA w latach 1948–1991, polegający na segregacji ludzi ze względu na rasę, i umożliwiający sprawowanie władzy tylko przez białych nad murzyńską większością.	
Postawa wrogości i niechęci wobec ludności pochodzenia żydowskiego.	
Postawa wyrażająca się niechęcią i wrogością wobec cudzoziemców i cudzoziemszczyzny, wywołana strachem przed tym, co obce.	
Postawa zakładająca równouprawnienie i współpracę wszystkich narodów, bez podziału na lepszych i gorszych. Dążenie do przewyciężenia odrębności między narodami i państwami dla osiągnięcia wspólnych celów, z których najważniejszy jest ład na świecie.	

Zadanie 13. (2 pkt)

Zdjęcie przedstawia liderów partii tworzących rząd koalicyjny. Podaj imiona i nazwiska tych polityków oraz nazwy partii, do której należą.

W kolejności od lewej:

.....

.....

.....

Zadanie 14. (2 pkt)

Społeczeństwo obywatelskie – cecha państwa demokratycznego w państwach totalitarnych i autorytarnych nie ma warunków do istnienia. Dlatego też w takich państwach dochodzi często do samoorganizacji społeczeństwa obywatelskiego i wystąpień przeciwko reżimowi. Na mapie zaznaczono dwa kraje, w których doszło do takich wystąpień. Jedno zakończyło się obaleniem autorytaryzmu, a drugie klęską.

Uzupełnij tabelę, wpisując w odpowiednie miejsce nazwę państwa, popularną nazwę wystąpienia lub jego rok oraz skutek.

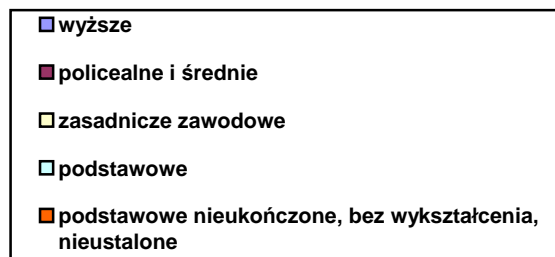
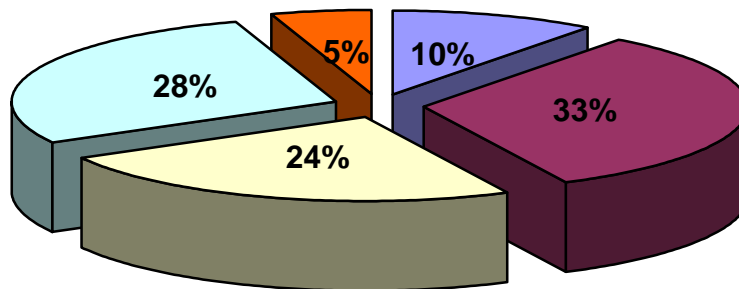

	Państwo	Popularna nazwa wystąpienia lub rok	Skutek
1.			
2.			

Zadanie 15. (2 pkt)

Zamieszczony poniżej wykres dotyczy struktury społeczeństwa polskiego według wykształcenia. Wykorzystując zamieszczone w nim dane, wykonaj polecenia (15.1–15.2.).

Struktura społeczeństwa polskiego według wykształcenia w 2002 r. na podstawie NSP

15.1. (1 pkt)

Na podstawie wykresu udziel odpowiedzi, jaka część społeczeństwa polskiego nie posiada wykształcenia średniego albo się do niego nie przyznaje.

.....

15.2. (1 pkt)

Na podstawie wykresu wyjaśnij, jaki jest poziom wykształcenia Polaków.

.....
.....
.....
.....

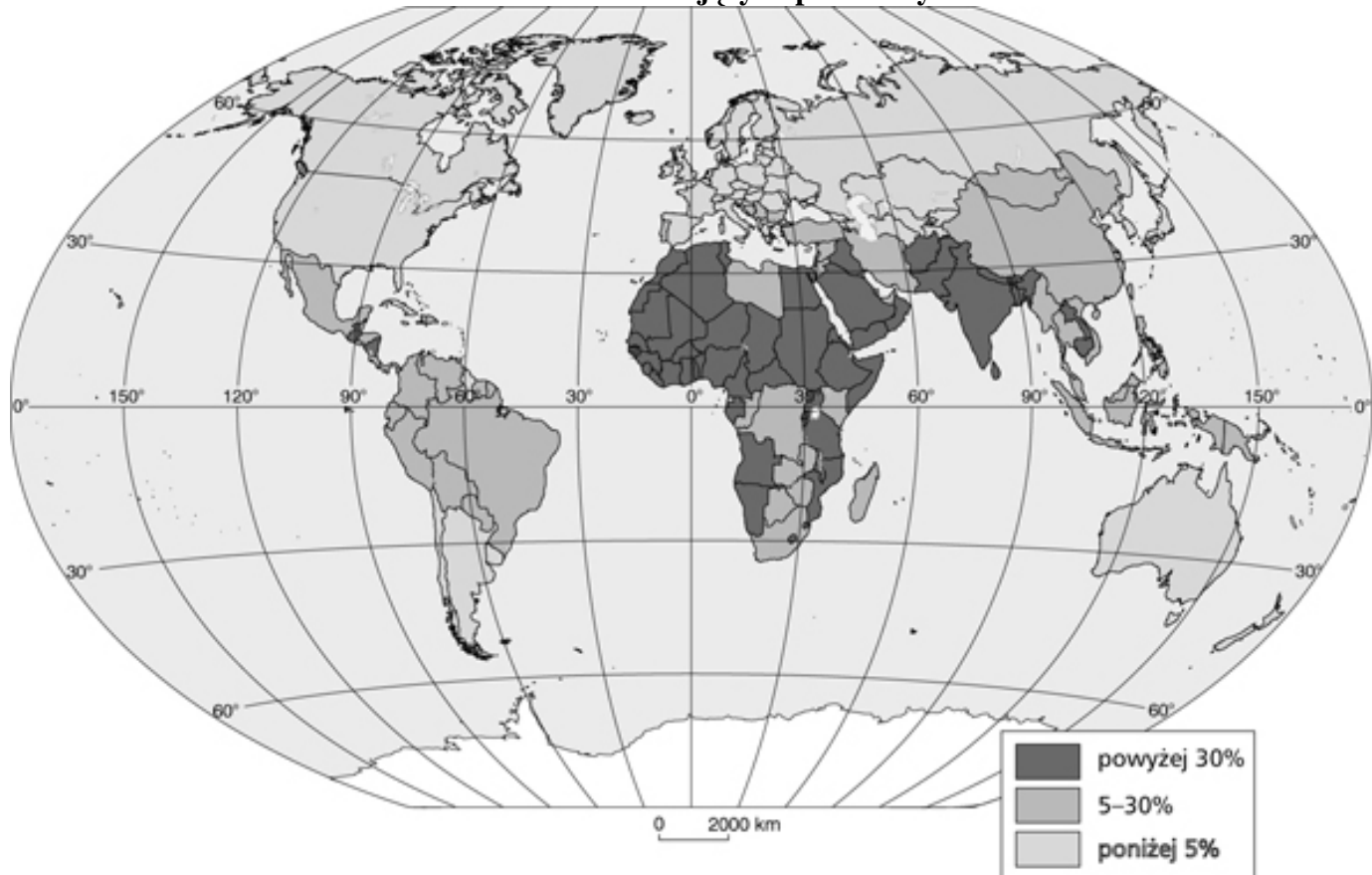
Część II

Analiza źródeł

Zadanie 16. (2 pkt)

Na podstawie przedstawionych danych wykonaj polecenia (16.1.–16.2.)

Odsetek ludzi na świecie nieumiejących pisać i czytać

16.1. (1 pkt)

Podaj kontynent, na którym występuje największy odsetek analfabetów.

.....

16.2. (1 pkt)

Jednym z krajów kandydujących do Unii Europejskiej jest państwo położone częściowo w Europie, a częściowo w Azji. Biorąc pod uwagę najbardziej optymistyczne dane, podaj, jaka część tego społeczeństwa nie potrafi pisać i czytać.

.....

Zadanie 17. (2 pkt)

Przeczytaj artykuły Protokołu z Kioto i wykonaj polecenia (17.1.–17.2.)

PROTOKÓŁ Z KIOTO

**do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu,
sporządzony w Kioto dnia 11 grudnia 1997 r.**

(Dz. U. z dnia 17 października 2005 r.)

Artykuł 20

1. Każda Strona może zaproponować poprawki do niniejszego protokołu.
2. Poprawki do niniejszego protokołu są przyjmowane na sesjach zwyczajnych Konferencji Stron służącej jako spotkanie Stron niniejszego protokołu. Tekst proponowanej poprawki do niniejszego protokołu jest podawany Stronom do wiadomości przez sekretariat co najmniej na sześć miesięcy przed spotkaniem, na którym zostanie zaproponowane jej przyjęcie. Sekretariat przekazuje tekst proponowanych poprawek również Stronom i sygnatariuszom Konwencji oraz depozytariuszowi do wiadomości.
3. Strony podejmują wysiłki w celu osiągnięcia porozumienia w sprawie każdej proponowanej poprawki do niniejszego protokołu w drodze konsensusu. Jeżeli wszystkie wysiłki w celu osiągnięcia konsensusu zostaną wyczerpane, a porozumienie nie zostanie osiągnięte, poprawka jest przyjmowana w głosowaniu większością trzech czwartych Stron obecnych na spotkaniu i głosujących. Przyjęta poprawka jest podawana przez sekretariat do wiadomości depozytariuszowi, który rozsyła ją wszystkim Stronom do zatwierdzenia.

Artykuł 22

1. Każda ze Stron dysponuje jednym głosem, z wyjątkiem przewidzianym w poniższym ust. 2.
2. Regionalne organizacje integracji gospodarczej w sprawach podlegających ich kompetencji rozporządzają prawem do głosowania liczbą głosów równą liczbie państw członkowskich będących Stronami niniejszego protokołu. Organizacja taka nie będzie wykorzystywać swego prawa do głosowania, jeśli którekolwiek z jej państw członkowskich je wykorzysta, i odwrotnie.

Artykuł 24

(...)

2. Każda regionalna organizacja integracji gospodarczej, która staje się Stroną niniejszego protokołu, a której żadne z państw członkowskich nie jest Stroną, jest związana wszystkimi zobowiązaniami określonymi w niniejszym protokole. W przypadku takich organizacji, których jedno lub więcej państw członkowskich jest Stroną niniejszego protokołu, organizacja i jej państwa członkowskie decydują o podziale obowiązków związanych z wypełnianiem zobowiązań niniejszego protokołu. W takich przypadkach organizacja i jej państwa członkowskie nie są upoważnione do równoczesnego korzystania z praw niniejszego protokołu.
3. W dokumentach ratyfikacji, zatwierdzenia, przyjęcia lub przystąpienia regionalne organizacje integracji gospodarczej deklarują zakres swych kompetencji odnośnie do spraw, których dotyczy niniejszy protokół. Organizacje takie informują również depozytariusza, który z kolei powiadamia Stronę o każdej istotnej zmianie zakresu ich kompetencji.

17.1. (1 pkt)

Podaj, jaką liczbą głosów, w przypadku głosowania nad poprawkami do Protokołu z Kioto, dysponowałaby Unia Europejska, jeżeli żadne z jej członków nie byłoby stroną tego protokołu. Uzasadnij podaną przez siebie liczbę.

.....

.....

.....

.....

17.2. (1 pkt)

Wyjaśnij, w jakiej sytuacji Polska, będąca stroną Protokołu z Kioto, podczas głosowania poprawek do niego, nie będzie mogła wykorzystać swojego prawa do głosowania.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18. (3 pkt)

Na podstawie fragmentu deklaracji podpisanej 4 września 2002 roku w Johannesburgu podczas „Szczytu Ziemi” odpowiedz na pytanie zamieszczone poniżej.

**Deklaracja z Johannesburga
w sprawie zrównoważonego rozwoju**

Nasze zobowiązanie do realizacji zrównoważonego rozwoju

17. Uznając znaczenie rozwoju ludzkiej solidarności, usilnie zachęcamy do promowania dialogu i współpracy między cywilizacjami i narodami świata, niezależnie od rasy, ułomności, religii, języka, kultury i tradycji.

18. Witamy z zadowoleniem fakt, iż na Szczycie w Johannesburgu skupiono się na niepodzielności godności człowieka, uwzględniając ten problem poprzez podejmowanie decyzji ustanawiających poziomy docelowe, harmonogramy i partnerstwa mające na celu szybką poprawę dostępu do podstawowych potrzeb, takich jak czysta woda, urządzenia sanitarne, dostateczne schronienie, energia, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo żywności i ochrona różnorodności biologicznej. Jednocześnie, będziemy wspólnie działać, pomagając sobie nawzajem w zapewnieniu dostępu do środków finansowych, korzyści z otwarcia rynków, rozwoju potencjału wykonawczego, zastosowaniu nowoczesnej technologii do zapewnienia rozwoju, oraz dokładając starań, aby niedorozwój zniknął na zawsze dzięki transferowi technologii, rozwojowi zasobów ludzkich, edukacji i szkoleniom.

19. Potwierdzamy nasze zobowiązanie do skupienia się szczególnie na zasługującej na priorytetowe traktowanie walce z ogólnoswiatowymi czynnikami stanowiącymi poważne zagrożenie dla zrównoważonego rozwoju naszych narodów. Do czynników tych należą: chroniczny głód; niedożywienie; okupacja przez obce siły; konflikty zbrojne; problemy związane z narkotykami; zorganizowana przestępczość; korupcja; klęski żywiołowe; nielegalny handel

bronią; przemyt osób; terroryzm; nietolerancja i nawoływanie do nienawiści rasowej, etnicznej, religijnej i innego rodzaju; ksenofobia; choroby zakaźne i chroniczne; zwłaszcza HIV/AIDS, malaria i gruźlica.

20. Zobowiązujemy się uwzględnić prawa i emancypację kobiet oraz równość płci we wszystkich działaniach mieszczących się w zakresie Agendy 21, Milenijnych Celów Rozwoju i Planu Implementacyjnego z Johannesburga.

21. Uznajemy, że w rzeczywistości społeczeństwo globalne posiada instrumenty i środki, dzięki którym może stawić czoło stojącym przed całą ludzkością wyzwaniom związanych z wykorzeniem ubóstwa i zrównoważonym rozwojem. Wspólnie podejmiemy dodatkowe kroki zapewniające wykorzystanie tych dostępnych środków z korzyścią dla ludzkości.

22. W tym zakresie, usilnie zachęcamy kraje rozwinięte, które dotychczas tego nie uczyniły, aby – przyczyniając się do osiągnięcia naszych celów i zamierzeń rozwojowych – uczyniły konkretne wysiłki zmierzające do udzielenia uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym poziomów Oficjalnej Pomocy Rozwojowej.

26. Uznajemy, iż zrównoważony rozwój wymaga długofalowej perspektywy i szerokiego udziału społecznego w formułowaniu polityki, podejmowaniu decyzji i ich wdrażaniu na wszystkich szczeblach. Jako partnerzy społeczni będziemy w dalszym ciągu działać na rzecz stabilnego partnerstwa ze wszystkimi głównymi grupami, szanując niezależne, ważne role, jakie wszystkie one odgrywają.

28. Uzgadniamy również, że udzielimy pomocy umożliwiającej wzrost miejsc pracy przynoszących dochody, uwzględniając postanowienia przyjętej przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP) Deklaracji Podstawowych Zasad i Praw w Miejscu Pracy.

29. Zgadza się, że korporacje sektora prywatnego muszą egzekwować odpowiedzialne postępowanie firm. Powinny to czynić w ramach przejrzystego i stabilnego systemu regulacyjnego.

30. Zobowiązujemy się wzmocnić i usprawnić zarządzanie na wszystkich szczeblach, aby zapewnić skuteczne wdrażanie Agendy 21, Milenijnych Celów Rozwojowych i Planu Działań z Johannesburga.

źródło: http://www.mos.gov.pl/rio10/johannesburg/Deklaracja_pl.doc

Odwołując się do czterech wybranych punktów deklaracji, wymień działania, które należy podjąć, aby osiągnąć zrównoważony rozwój.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....

Zadanie 19. (1 pkt)

Na podstawie fragmentu komunikatu z badań statystycznych z września 2005 roku „Poczucie zagrożenia terroryzmem oraz akceptowane działania zwiększające bezpieczeństwo obywateli”, przeprowadzonych przez CBOS, wykonaj poniższe polecenie.

Tabela 4

Czy, Pana(i) zdaniem, międzynarodowa koalicja będzie w stanie zlikwidować terroryzm na świecie czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań						
	X 2001	XII 2001	I 2002	VI 2003*	XII 2003	IV 2004	VIII 2005
	w procentach						
Zdecydowanie tak	6	7	7	6	3	3	2
Raczej tak	29	30	26	17	12	17	17
TAK	35	37	33	23	15	20	19
Raczej nie	38	38	38	42	42	45	40
Zdecydowanie nie	11	11	16	24	29	21	26
NIE	49	49	54	66	71	66	66
Trudno powiedzieć	16	14	13	11	14	14	14

* W tym badaniu pytanie brzmiało: „Po zamachach z 11 września 2001 roku Stany Zjednoczone wypowiedziały wojnę terrorystom. Czy, Pana(i) zdaniem, Amerykanie wraz z sojusznikami będą w stanie zlikwidować terroryzm na świecie czy też nie?”

Tabela 2

Czy osobiście obawia się Pan(i) ataków terrorystycznych czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań						
	XI 2001	XII 2001	VI 2002	XII 2003*	III 2004	IV 2004	VIII 2005
	w procentach						
Tak, bardzo się obawiam	12	11	11	15	29	22	18
Tak, raczej się obawiam	27	28	27	37	35	39	38
OBAWIAM SIĘ	39	39	38	52	64	61	56
Nie, raczej się nie obawiam	38	36	37	30	24	27	29
Nie, w ogóle się nie obawiam	22	21	20	10	10	11	13
NIE OBAWIAM SIĘ	60	57	57	40	34	38	42
Trudno powiedzieć	2	4	5	8	2	1	2

* W grudniu 2003 pytanie brzmiało: „Czy obawia się Pan(i), że w wyniku ataku terrorystycznego może ucierpieć Pan(i) lub Pana(i) najbliższa rodzina?”

Wyjaśnij związek między wiarą obywateli w skuteczność działań międzynarodowej koalicji w zwalczaniu terroryzmu a obawami przed atakami terrorystycznymi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 20. (2 pkt)

Przeczytaj fragment wypowiedzi Kofi Annana i udziel odpowiedzi na pytania (20.1.–20.2.)

Wypowiedź Kofi Annana wygłoszona w trakcie inauguracji Apelu o Pomoc Humanitarną 2006 w siedzibie głównej ONZ, 30 listopada 2005 r.

Zwracam się dziś do Państwa w imieniu 31 milionów ofiar klęsk żywiołowych w 26 krajach na całym świecie. Ludzie ci potrzebują natychmiastowej pomocy. Chciałbym, by została ona udzielona.

Apel nawołuje do przekazania kwoty 4,7 miliardów dolarów dla tych, którym bezwzględnie potrzebna jest pomoc humanitarna. Dla ludzi, którzy przeżyli konflikty zbrojne, klęski żywiołowe, a bywa, że obydwie te kataklizmy.

Mam na myśli kobiety i dzieci, których życiu zagrażają konflikty zbrojne w Darfurze i Republice Środkowoafrykańskiej. Mieszkańców wiosek, którzy utracili dach nad głową w wyniku powodzi i huraganów w Gwatemali. Ludność cywilną wysiedloną w wyniku niestabilnej sytuacji w Ugandzie, Demokratycznej Republice Konga i Burundii. Rodziny, którym brakuje żywności w Nigerii, Mali i Burkina Faso. Wszyscy ci ludzie żyją w niewyobrażalnie trudnych warunkach, często bez dostępu do opieki zdrowotnej, czystej wody, żywności; pozbawieni są ochrony oraz podstawowych rzeczy niezbędnych do przeżycia. (...)

Mijający rok był tragiczny w skutkach dla ofiar klęsk żywiołowych. Jednocześnie rok ten uwidoczniał olbrzymią chęć dawania pomocy. Kraje udzielające pomocy – i ich obywatele – szczerze zareagowały na klęskę tsunami w rejonie Oceanu Indyjskiego i huragany na kontynentach amerykańskich. Dzisiejszy Apel o Pomoc Humanitarną to szansa, której nie wolno zmarnować. Szansa na okazanie pomocy ludziom, których los często nie przyciąga uwagi świata, co nie oznacza, że ich cierpienie jest mniejsze.

W świecie obfitości nieustanne tragedie tych ludzi odciskają piętno na naszych sumieniach. Wiele z poszkodowanych uważa, że świat o nich zapomniał. Niewątpliwie, ci ludzie padli ofiarą nie tylko tragicznych wydarzeń, lecz również świata, który reaguje na cierpienie wtedy, gdy trafia ono do naszych mieszkań przez ekran telewizora lub gdy występuje w rejonach o znaczeniu strategicznym. Dopiero wówczas sięgamy do naszej kieszeni.

Ale przecież stać nas na więcej. Dzisiaj powiedzmy tym ludziom, że chociaż często pozostają niewidoczni, na pewno nie zapomnieliśmy o nich. Przekażmy im przesłanie nadziei.

Ich niedola, bez względu na rejon świata, stanowi zagrożenie dla całej ludzkości. Nigdy nie uda nam się całkowicie wyeliminować cierpienia, jest ono cechą człowieczeństwa. Jednak nic

nie usprawiedliwia zaniechania stosowania wszelkich dostępnych nam środków, aby cierpienie to ograniczyć. (...)

Środki przekazywane zbyt późno i w niepełnej kwocie niepotrzebnie przedłużają cierpienia, tak jak to wcześniej ujął mówca z Norwegii. Kosztem tej opieszałości jest życie ludzkie. Przy brakach w finansowaniu, organizacje humanitarne nie są w stanie udzielić ofiarom pomocy potrzebnej do rozpoczęcia nowego życia. Apele nieodpowiednio finansowane uzależniają od pomocy, która siłą rzeczy ma charakter doraźny. Tylko pomoc w szerszym zakresie pozwala na budowanie lepszego życia.

Właśnie, dlatego Organizacja Narodów Zjednoczonych zaproponowała powołanie Globalnego Funduszu Pomocy Kryzysowej (Global Emergency Fund), wspierającego działania humanitarne w sytuacjach kryzysowych. W połączeniu z dzisiejszym Apelem, Fundusz ten pozwoli nam działać więcej i szybciej.

Poparcie tych inicjatyw ocali wiele istnień ludzkich. Pozwoli uniknąć kolejnych próśb o dalsze, większe środki i w ten sposób zaoszczędzi fundusze.

To się opłaca. Takie podejście jest moralnie słuszne.

źródło: www.unic.un.org.pl/pomoc_humanitarna/apel.php

20.1. (1 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego Kofi Annan uważa, że ludzie, dla których apeluje o pomoc, „padli ofiarą świata”.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

20.2. (1 pkt)

Wyjaśnij, z jakich powodów ONZ zaproponowało powołanie Globalnego Funduszu Pomocy Kryzysowej.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

